

SZABÓ HIRLAP

Megjelenik minden hó 3-ik vasárnapján.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 2 ko. 40 fill., félévre 1 kor. 20 fill.

Egyes szám ára 20 fillér.

SZERKESZTŐ:

ZALAI JÁNOS.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

VII., Sip-utca 19. félemelet.

Szerkesztővel értekezni lehet minden hétfőn és csütörtök este 8-9-ig.

Szabókisiparos társainkhoz.

A testvéri érzés nyilatkozik meg bennünk, valahányszor hozzátok szólunk szaktársaink.

Véretekből való vér vagyunk mi, kik, úgy mint ti, kora reggeltől késő estig műhelyasztalnál görnyedünk, dolgozunk mindennapi kenyerünkért. Azt a száraz falat kenyeret, melyet mi és családunk szájához vesz, azt a házbért, melyet lakhelyünkért fizetünk, azt a ruhadarabot, mely testünket fedi, úgy mint ti, mi is a két kezünk által megkeresett fillérek árából fedezzük.

Szaktársak! A technika fejlődése, a gyáripárterfoglalása, a fegyenczipar versenye, az önálló vámterület hiánya, az ipartörvény hézagossága, az ipar pangása, a napról-napra fokozódó drágaság, munkabérünk silánysága, valamint a »töke« terjeszkedésének elviselhetlen sulya alatt, roskadozunk mi kisiparosok.

Kisiparostársaink! Elérkezett az idő, a cselekvés órája, nem várhatunk tovább, sorompóba kell állnunk. Az ereitekben elaludt vért, mozgásba kell hoznunk. Ingadozástokat, habozástokat, alattok süppedő talajt szilárd alapra kell helyezni. Csüggedő, tétovázó, határozatlan gondolkodástokba, elszántságot és erélyt kell gerjesztenünk. Bizalmatlanságtokat, kételkedéseket, nemtörődömségeket, javatokra való munkálkodásokkal akarjuk legyőzni.

Testvéreink! Valóságos anarchikus állapotok uralják helyzetünket. Téves rosszhiszemű tanhitek hirdetésével, üres jelszavakkal, a levegőbe való dobálásával, alapl nélküli rágalmak és gyanúsítások piszkos fegyvereivel törnek létünk és önállóságunk ellen.

Szaktársaink! Nem ismeritek-e eléggé a jelszavakat? Kik hirdetik a magyar ipar pártolását? Azok, akik a mödlingi cipőgyárból hordanak cipőt, angol szöveteiből viselnek ruhát, francia batisztriból inget, rumburgi Chiffonból gatyát, angol kalapot, svéd kesztyűt, mahagoniai botot, még zsebükben is svájci órát viselnek.

Kik hirdetik a szabókisiparosok boldogítását? Azok, akik a nyílt plakáton, röpiratokban azt írják, hogy kisiparostársaink műhelyei a »ragályos betegségek terjesztői«. Azok, akik a szervezkedésben, az egyesülésben látják a kisiparosok erejét, (ami igaz is) valójában azonban az asztaltársaságok, a szövetségek alakításával, amár tizenöt év óta meglévő és a kisiparosság javára szolgáló szervezetet kívánják szétforgácsolni.

Akik azt hirdetik, hogy az iparjog a kisiparosnak csak egy 68 kóronás diploma? Azok, akik mindamelllett hogy már nem a szabómesterség ad nekik kenyeret és így a »diplomára« szükségük nincs, de azt mégis megtartják. Azok, akik a korcsmában vizet, lakásukon pedig bort isznak. Azok, kik az »alkoholelles« mozgalomnak hivei, valójában azonban kisiparostársainkat mégis folytonos értekezletek tartására a korcsmába hívják, az »alkohol« káros fogyasztására. Látjátok-e szaktársaink, hogy mily kevés igazság van a jelszavakban? Nemis folytatjuk tovább. Lapunk tere szűk ahhoz, hogy azon sorvasztó betegségeket, melybe iparostársaink szervezatlenségek folytán sinylődnek bemuttassuk és egyben reá is mutathassunk azon mérgezett gyógyszerre, melylyel a betegséget a lelketlen professzorok orvosolni akarják, hogy kisiparostársaink minél előbbi pusztulását elősegítsék.

Testvéreink! Nézzetek körül, úgy látni fogjátok, hogy a Druckerok, a Deutschok, a Steinreichok, kik a magyar államnak is szállítanak munkát, ahelyett, hogy helyben lakó — adót fizető — családot fentartó raktári szabó szaktársainkat foglalkoztatnák kiszabott munkát „*Prosnitzba*“ küldik, amelyért több száz ezrekre rugó munkadíjat elvonnak kisiparos és munkástársainktól. Miért? Azért, hogy ezzel, még azt az inségbért is, melyet fizetnek lejjebb nyomhassák. Azért, hogy 150 családos kisiparostársunkat és 4-500 munkástársunkat megtörjék. Azért, hogy azt a néhány véres verejtékkel megkeresett fillért »kegyadományul« dobhassák kisiparostársainknak. Azért, hogy bebizonyíthassák, hogy ők az urak, és ja hogy ne merészelje egy raktáriszabó kisiparostársunk se kérni a tavasszal kivívott árszabályt, hanem hogy kisiparostársaink, úgy tánczoljanak, ahogy ők fütyölnek. Pedig a Prosnitzba küldött munkát drágáboan fizetik és komisszabbul kapják elkészítve, mint helyben. Kérdezzük, hol itt a »hazafiság?« Ez is csak jelszó.

Kisiparostársaink! Hozzátok szólunk! Mi, akik két és fél év óta, mindig a ti szöszölaitok voltunk. Mi, akik évtizedek tespedéséből benneteket felráztunk. Mi, akik egyedül és kizárólag gazdasági helyzetetek javításán fáradoztunk. Mi, akik azt az időt, mely a kenyérkeresésünk után pihenőre marad, érdekeitek, gazdasági helyzetetek megjavítására használjuk fel. Mi nem igérünk túlvilági boldogságot, nem nyargalunk jelszavakon, hanem az élet tapasztalataiból merített igazságok hirdetésével kívánunk benneteket a szervezkedésnek megnyerni.

Szaktársaink! A tömörülés, a szövetkezés, a céltudatos szervezkedés az egyedüli erő, mely bennünket a pusztulástól megvéd, az egyedüli alap, melyen gazdasági jobblétünket előmozdithatjuk. Helyről, ahol céltudatos szervezkedésünket előmozdithatjuk, már gondolkoztak, ami józanul és igazul gondolkozó kisiparostársaink, rajtunk áll tehát az, hogy ellentállóképességünket fejleszthessük. Ez a hely: a »Szabókisiparosok köre«. Egyedüli védvárunk csak ez a kör lehet. Itt kell szervezkednünk, hogy elég erősek legyünk mindennel szembeállni, ami csak gazdasági helyzetünkre nézve káros és hátrányos. Szószólótok, eszméitek hirdetője, panaszatok tolmácsolója, hűséges fegyvertársatok pedig a »Szabó Hirlap«.

Testvéreink! A szeretet eme pihenő ünnepén kérünk benneteket szálljatok magatokba, ébredjete öntudatra szervezkedjete. Nézzetek körül, látni fogjátok kétségbeejtő helyzeteteket. Szemfényvesztő, kápráztató ígéretek, ne tévesszenek meg benneteket. Hallgatatok reánk, mi tántorítlanul fogunk küzdeni gazdasági helyzetetek megjavításáért. Sem fenyegetés, sem hizelgés, sem gyanúsítás nem tántorít meg bennünket. Állandó agitáció révén reményünk van, hogy helyzetünkön javíthatunk. Töletek függ, jöjjetek velünk, hogy mihamarább céljait érhesstünk.

Fel a szervezkedésre! Fel az egyesülésre! Fel a segítő és nevelő munkára!

Ullmann Jákó

a Szabókisiparosok köre titkára.

Bálint Menyhért

a Szabókisiparosok köre elnöke.

Karácsony.

A havasok büszke ormát ékesítő túlevelű fenyőfák, melyek tereinket karácsony előtt oly széppé varázsolják, reményt lehelnek aggodalommal telt szívünkbe, haragtól lobogó lelkünkbe.

A felénk integető illatos fenyők ágain nem csillog ugyan a hó és a zuzmára, de azért érzelmeink és vágyaink tisztaságával azon iparkodunk, hogy az anyagi rabságban sanyalódó társainkban forrongó keserűséget a szelid öröm s megelégedés foglalja el.

Csitítani akarjuk a harag háborgatását, csillapítani óhajtjuk a gyűlölséget, hogy a szeretet erejével, az igazság fegyverével szolgálhassuk a munkálkodó nép érdekeit. Ezt akarjuk; semmi egyebet. Oktalan, tudatlan, hiu és elbizakodott emberek azonban szitják közöttünk ismert okokból — az égyéni gyűlölség hevét, hogy szaktársaink ne lássák, ne tudhassák azt a gonosz, alattomos munkát, melyet ők oly színészi szemforgatással és nyelveléssel iparszerűleg és üzleti módon folytatnak.

Szenvedő és nyomorgó szaktársaink vergődéséből kereskedést csinálni méltatlan foglalkozásnak tekintjük; méltatlannak különösen akkor, ha szaktársainkkal azt iparkodnak elhíttetni, hogy a fahidat, vashiddá képesek — beszédekkel — átváltoztatni. Csodák a huszadik században a Ferenczy urak parancsára és ékesszólására nem történnek.

Ferenczy-éknek mások által összeférezelt zöngeménye szerint azonban csodák — az ő akaratukra — még ma is történnek, mert az általuk alkotott hid alatt csörgedezik már az általános jólét.

Ezen forrásban azonban nem az üdvözölés, nem a szeretet, nem a humánus érzésnek, nem a testvéri közösségnek vize csörgedezik, hanem oly valami, ami, a szíveket keserűséggel izgatottsággal és fájdalmas csalódással tölti meg.

Ez az oka annak, hogy nincsen közöttünk békeség. Ez az oka annak, hogy nem tudjuk felrúzni a közömbösekből az emberi összetartozásnak szunnyadó érzését. Ez az oka annak, hogy szaktársaink oly bátorlalanul ballagnak az igazság felé. Ez az oka annak, hogy a hazugságok uralmának alkonya oly erősen késik közöttünk.

Oltsuk be tehát a szíveinkbe — a szeretet ünnepe — a jó és nemesnek érzetét a szeretet szikráját elméjében gyűjtsük meg a világosságot, hogy szaktársaink megkülönböztetni tudják a jót a rossztól, hogy öntudatosan gondolkodhassanak, midőn képmutató módon iparkodnak rajta keresztülgázolni.

Tartsuk magunkat távol azoktól, kik a béke helyett a kedélyeket felláztatják, kik az egyenlenséget hirdetik, kik a gyűlöletet szitják azért, hogy nyomorunkat bizonyos okokból szaporíthassák.

Mert a legborzasztóbb dolog: Egyes volt szaktársainknak jóakaró rögeszméje! H. F.

Miért kell szövetségi tagnak lenni?

Külföldön a szövetséget »La société de bons hommes« vagyis a jó emberek társaságának nevezik, mert, ott a kik a szövetségben élnek dolgoznak és együtt működnek, azok békeszerető, önzetlen, józanéletű embertársait segítő fegyverezett munkás, kötelességét pontosan teljesítő takarékos emberek.

Nálunk azonban a szövetséget eszméje még csecsemő korát éli s iparostársaim nehezen tudnak vele megbarátkozni és annak előnyeit felfogni, de különösen azt, hogy a szövetség csupán a kisemberek érdekében alakult s rájuk nézve egyszerűen életkérdés is; mert a kis tőkével vagy anélkül rendelkező kisiparosnak teljesen lehetetlen a nagy tőkével, illetve a vállalkozókkal szemben — amely mindinkább súlyosabban nehezedik rájuk s elnyeléssel fenyegeti — a versenyt kiállani; s ezért tehát a legtermészetesebb védekezést a szövetséget kell választani, hogy a nagy tőkével ugyancsak nagy tőke és munkaerő álljon szemben, s vigyázni kell azonban kisiparostársainknak nehogy hamis jelszavak és frázisok által félrevezettessenek megélhetésük és boldogulásuk útjáról.

Hogy mily fontos a szövetség, látjuk abból, hogy a társadalomnak nincs oly rétege, mely a szövetségi eszmének gyakorlati hasznát be ne ismerte volna, s ezt mutatja az is,

hogy az emberek anyagi érdekeiknek a leginkább megfelelő módokat választva, a tömörülés minden nemét felhasználják a milliomasok a kartelt, a trösztöt a többiek a szövetséget.

Óriási a küzdelem, mert a megélhetés nehéz volta rendkívüli erőfeszítésre ösztönzi, a társadalom minden egyes tagját; annál inkább szükséges tehát nálunk iparosoknál a szövetségekbe vetett hit és bizalom megerősítése, mert bizonyos köröknek nagyon fáj a szövetségi eszme hatalmas fellendüléshódítása és prosperálása, hogy minden tőlük telhető módot és eszközt felhasználják arra, hogy a szövetség terjedését megakadályozzák.

Szövetségünk már eddigi működésével is bebizonyította életképességét, de különösen azáltal, hogy nagyvállalkozók számítását megzavarta, s őket jogtalan meg nem illő területéről kiszorította, mert tudvalevő, hogy ezen nagyvállalkozók tulajdonképpen tőkepenészek, kik semmi mesterséget nem tanultak s így nem értenek, de azért nagyban vállalkozniak és szállítanak ipari munkákat, még pedig minden szakmából; ezen ipari munkálatokat aztán szegény kisiparosokkal és segédekkel készítetik el a vállalkozók, az általuk nagyon is lenyomott munkabérékért; s így harácsolják össze a nagy vagyont s építették palotáikat az iparosok s az ipar rovására.

Mi békétűrő kisiparosok, szövetségi tagok, kik más társadalmi osztály megélhetése ellen nem dolgozunk, de a magunk jogait sem engedjük, nem nyugodhatunk tehát bele abba, hogy az évenként több milliót kitévő szállítási munkálatokat, holmi, mesterséget nem tanult vállalkozók, vagy posztógyárosok készítsék el nem nyugodhatunk bele az ipari szövetségek fejlesztése és a kisiparosok érdekeinek jogos megóvása szempontjából sem, mert így tönkre tennénk iparunkat és ipartársadalmunkat. Hogy azonban ezeket a munkákat elnyerhessük és annak pontosan és leleismeretesen megfelelő-hessünk, szükséges, hogy 4 évi szövetségi tapasztalatainkat magunk javára értékesítsük s ezekből a jót megtartsuk, a rosszat pedig kiküszöböljük; s nem akarom ugyan leczkésztetni a legkicsinylésnek formáját használni, de az az egy bizonyos, hogy szövetségünk előbbremenetét, nagyobb sikerét maguk szövetségi tagjaink akadályozták meg.

Nagyon fontos továbbá a szövetségi életben, hogy tagjaink feltétlen megkülönböztessék azt, hogy ha mint készítő kisiparosok a szövetséget részére szállítanak. akkor nem mint részvényes tagok, hanem mint munkások állanak az ügyvezetővel szemben, s itt éppen úgy, mint munkadónál, alá kell vetni magukat, az ügyvezető közvetítésével, a szövetséget kívánalmainak; e két fogalomban rejlik a szövetséget jövője, melyet megérteni nem, vagy csak igen kevesen tudnak, már pedig a szövetségi embernek, ha azt akarja, hogy a szövetségi eszmét előbbre vigyék, akkor természeté kell válnia az önfegyelemnek és alkalmazkodásnak, kell továbbá, hogy minden tag körülán akaratának bizonyos részéről lemondjon, hogy a szövetséget akarata érvényesülhessen, mert ha mindegyik tag azt tenné, amit ő akar, akkor nem egy közös célra való egyesülést, törekvést eredményezne, hanem ép az ellenkezőjét. Ha t. iparostársaim mindezeket megértenék és követnék, akkor nagy dolgot lehetne szövetségünk útján keresztülvinni, habár nem is annyit mint az angol szövetségek, melyek közül egy központi szövetséget az 1903. évben 480 millió kor. forgalmat csinált, de határozottan előbbre vinnék iparunkat s iparostársadalmunkat és szövetségünket pedig emelné.

Minden kisiparosnak tehát saját jól fel-fogott érdekében is **szövetségi tagnak kell lenni.**

Előszőr: Hogy szövetsége munkája révén nemcsak saját, hanem társai során is lendítsen, mert a körültekintő higgadt iparos minden országban örvend, ha saját szakmabeli képesített társán is, szövetséget útján folytonos tartós munkát kap s úgy nincsenek kitéve a vállalkozók kizsákmányolása és kiszípolozásának, mert tudvalevő, hogy a szövetségben a munkabérek megállapításánál minden tagnak szava van.

Másodszer, szövetségi tagnak kell lenni, mert új erényes szokásokat kell az üzleti forgalomba behozni, mert nem tűrheto, hogy a szállítások csak egyesek érdekét szolgálják, hanem mindannyian két egyaránt. Nagyon

helyesnek tartom azt, hogy ha mint a főváros is, szövetségünk pályázata által évenként 15 ezer koronát takarít a ruházatnál s emellett még a készítő kisiparos is 30%-al nagyobb munkabért kapott, szóval minden közszállítás, melynek költségei közpénzből lesz fedezve mahinációknak ne legyen kiszolgáltatva.

Harmadszer, szövetségi tagnak kell lenni, mert az életben annyiszor szükséges pontosságra, önfegyelemre és ennek alap-feltételeként józan és okos életmódra — mely nélkül semmiféle társas vállalat nem boldogulhat — a szövetségi élet mindenkit megtanít és az egygyűtve-tartozás erkölcsi érzését fejleszti bennünk.

Negyedszer, szövetségi tagnak kell lenni, mert a szövetséget nem nyereségre alakult pénzintézet, mely csak a busás kamatot szedi, hanem odahat, hogy szövetségi tagjai hiteligenyit olcsó kamattal, mely 7%-nál több soha nem lehet, kielégíthesse, míg más társulatok vagy egyáltalán nem mindenkinek, vagy 8%-os kamattal ad ugyan kölcsönt, ami a többi jutalékokkal 18—30%-ra felszökik; a szövetséget tehát tagjait az uzsora ellen megvédi.

Ötödször, szövetségi tagnak kell lenni, mert a szövetséget tagjai a vállalatokban és nyereségben osztozkodnak, mert tudvalevő, hogy szövetségünknek 5%-nál nagyobb osztalékot fizetni nem szabad és ha a tartalékalap összege egyenlő a jegyzet üzletrészek összegének értékével, úgy a mutatkozó nyereség a tagokat illeti meg, szóval a vállalat tiszta jövedelmének fennmaradó részét a tagok között jegyzet üzletrészeik arányában — mint vállalati nyereség felosztatik s minél nagyobb helyes vezetés mellett a vállalat, annál nagyobb a nyereség, szóval kisiparostársainknak szövetségünkbe való tömörülése által nagy dolgokat lehetne keresztül vinni, ha nem is épen oly eredményesen, mint angol testvéreink, kiknek már saját gyárak, hajók, bányák és földbirtokaik vannak, de mindenesetre elérhetjük azt, hogy szövetségünknek saját palotája legyen.

Vikár Béla.

Arszabályvédő-bizottság.

A munkaadók — kisiparosok és munkásokból alakult egy bizottság, melynek arszabályvédő bizottság a neve. Nemes czéla alakult. Hivatása volna, a munkaadó és munkás közt az arszabály benem tartásából kifolyó vitás kérdéseket erkölcsi alapon — mert hisz törvényes joghatálya nincs — rendezni.

Sajnos ezen bizottságot is, mint a szabónak egyáltalán minden igaz ügyét a személyes torzsolkodás — a hatalmi kérdés — a handa — bandázás — működésében megakasztotta. Az arszabályvédő bizottságra vonatkozó álláspontunk tiszta és világos. Kitejtettük ezt már több alkalommal, tehát ezen cikk keretében nem foglalkozunk vele. De igenis foglalkozunk kell azon anomáliákkal — melyek a bizottság működését hátráltatják sőt teljesen meg is akasztják Arról van szó, hogy a munkások bizottsága melyhez csatlakozott a Szabóiparosok-köre bizottsága is, azt az álláspontot foglalja el — miszerint az arszabályvédő — bizottság értekezletein, csakis a szabószakmánál dolgozó munkás, vagy kisiparos vehet részt. Ezzel szemben a munkások bizottsága kijelenti hogy »nem tartja megengedhetőnek azt hogy a munkaadók szövetsége — mint a munkaadók érdekeinek a képviselése — szabja meg azt, hogy az egyesületünk mint a munkásaink érdekének a képviselése kik által kívánja magát az arszabályvédő bizottságban képviseltetni.«

Helyes és igaz minden szava a munkások bizottságának, olyannyira, hogy ezt mi is magunkévá tesszük, mert megtörténhetnék azis, hogy Péterrel nem — hanem Pállal akarunk tárgyalni, már pedig így megint ott állnánk ahol a »mádi zsidó« lova a dombon, amely se ide, se oda nem tudott húzni. Azonban másként áll a dolog. És amennyiben mi ezt a kérdést teljes objektivitással kívánjuk tárgyalni ideiktatjuk a Szabók-Szaklapja legutóbbi száma vezércikkének erre vonatkozó sorait, ugyanis azt írja.

A szakegyesület részéről kiküldött szaktársak között az egyesület hivatalos képviselője, Kitajka szaktársunk is részt vett e tárgyalásokban. Ez fáj a munkaadók érzékeny keblének. Ne gondolják a szaktársak, hogy csupán a személyért óh nem! Nem azért

mintha a többi résztvevő szaktársakban talán nem lett volna meg a kellő érzék, hogy érdekeiket velük szemben meg tudja védeni, — nem — nem. A prím-czipális uraknak az fáj, hogy Kitajka szaktárs mint tőlük független egyenült ott a bizottságban és ennek tudatában különösen a legutóbbi ülésen nagyon is kemény igazságokat vágott a munkaadó urak fejéhez. Ez nem tetszett nekik. A „tényleg dolgozó” munkásokkal szemben, meg vannak a fegyvereik, de a „nem dolgozó” munkással szemben tehetetlenül állanak. Azokat kiszekirozhatják a műhelyből — mint ahogy azt már egyik-másikkal meg is tették — fekete listára tehetik őket, ha esetleg nekik nem tetsző dolgokat cselekszik, az egyesület megbízottjával szemben azonban tehetetlenek.

Nohát itt már eltérő a nézetünk, mert az árszabályvédő bizottságba, amely nem más mint egy »békéltető bizottság« erkölcsi alapon szervezve, részt vehet, olyan munkás a ki »tényleg dolgozik« sőt valóban meglepnek azon szavak, hogy például, a tényleg dolgozó munkásokat kiszekirozhatják a munkaadók a műhelyből. Engedelmet kérünk, ha a dolog így állna akkor hiába lenne Kitajka, hiába lenne bárki az árszabályvédő bizottságba, mert vegyük például. János Péter munkásnak, — Lajos Jenő munkaadó 13 koronás sako helyett 11 koronát fizetett. János Péter munkás ezt jelenti Kitajkának, aki azután az árszabályvédő bizottságban ezt szóvá teszi. Kérdelem már most Kitajkától, ha ez tényleg létezik, hogy valakit igazáért egy műhelyből kiszekirozhatnak nem mindegygye, ha ott Kitajka, vagy egy tényleg dolgozó munkás ül-e? Mert az a Lajos Jenő munkaadó nem Kitajkára, sem arra a »tényleg dolgozó munkásra« a ki a bizottságban ül fog haragudni, hanem a János Péter munkásra ki azt akár Kitajkának akár másnak elárulta.

Hogy a szervezett munkások vezetői ily gyávaságra, hogy taníthatják a munkásosztályt akár szóban akár a szaklapban ez megfoghatatlan előttünk. Hiszen ha így irnak, vagy ha így beszélnek akkor nem fog találkozni egy fiaszabomunkás se, aki jelenteni meri, hogy az árszabályt nem fizetik nékie, mert attól fog félni, hogy nem kap többé munkát. Ez abszurdum! A »tényleg dolgozó munkásoknak részt kell, hogy vegyenek a bizottságba, a »tényleg nem dolgozó« podig agítájanak szervezzék a munkásokat azon eshetőségre, ha valakit ily célból megrendszabályoznának amiért az árszabályvédő bizottságba részt vesz.

Azt írja még a szaklap hogy »a munkaadó urak a kismesterek képviselőit pedig a Szabóiparosok körében vélték fellátalni. Hogy miért éppen ott azt bizonyára ők tudják. De tudni fogja a munkásság is.

Itt már lasabban az agarakkal, nem szeretjük, ha valaki ágyugolyóval fenyegetőzik valójában azonban »flober puskával« lő, legkivált ha a flober puskába vaktöltés van.

Hogy a munkaadók miért fordultak a Szabóiparosok köréhez, annak egyszerű magyarázata az, hogy a Szabóiparosok körében van 132 oly rendelő szabómunkát készítő kisiparos — akik legkevesebb 368 munkaadónak dolgoznak 7 — 800 munkással legkevesebbet számítva. Ennél több magyarázat nem is kellene ugyhisztük, de még megmagyarázzuk azt is, hogy eddig nem vett részt, mert bizott a munkások és kisiparosok bizottságaiban, de olyan három eset jött közbe amely végett be kellett mennie, hogy a »kör« tagjainak érdekeit benn a bizottságban is megvédhesse. Hogy mely célú vél szolgálni a szabómunkássággal fenyegetésével ennek megfejtését egy gondolatolvasó cigányasszonyra bizzuk, hogy azonban a »kör« vezetősége vagy tagjai ettől nem félnek azt eláruljuk annál is inkább, mert a »kör« a kisiparosság és ebből kifolyólag a munkásság gazdasági érdekeiért küzd, amelyett a szervezett munkásság »demagogjainak« nem gáncsolni de inkább előmozdítani kellene. Ja de hát igen ha a »kör« se volna, akkor ki ellen hetvenkedhetnének ugy e?

Node ne polemizáljunk. Az árszabályvédő bizottság működését feltétlen szükségesnek tartjuk. Ugy mind a nyomdászok, kik bizonyára vannak oly szervezetek mint a szabók, gazdasági érdekeik megvédésére és az árszabályozására a főnökökkel egyetemben dolgoznak, mely főnökök közt is bizonyára van annyi milliomos!!! mint a szabóüzletlajdonosok közt. Itt van az »egyenruhakészítők köre« a melyett ha hazafiasnak is tartanak a »demagogok« mindazonáltal van oly szervezet, mind akár-

melyik más egyesület munkásai, sőt oly fegyelmezett öntudatos katonák, kikkel »Noggi« már bevette volna Port-Artur várát. Itt vannak az »egyenruhazállítók országos egyesülete« kik szintén üzletlajdonosok mindazonáltal van árszabályvédő bizottsága melynek e héten, egy munkaadó elleni tárgyalásán oly igazságos ítélet hozatott 12 munkás ügyében, amelyet természetesen az »igazság« vezérelt. Mellékesen megjegyezzük, hogy a bizottságba a munkaadók részéről jelen volt Grünbaum Dávid ur mint elnök, Rausnitz Adolf Spitz Ferencz és Wollák Soma urak mint bizottsági tagok. A munkások részéről Nagy Bertalan és Puskás Gergely kisiparos és Taisz Dániel munkásszaktársaink.

A bizottság neveit azért emeltük ki miszerint a bizottság kisiparos és munkástagjai legkevésbé sem félnek a megrendszabályozástól.

Mindezeket egybefoglalva arra a következtetésre jutottunk, ha a szakegylet — illetve a munkások bizottsága nem képviselheti magát úgy fel kell hívni a műhelyek munkásait, ha a munkások ezen része sem csatlakozik, illetve nem képviselheti magát az árszabályvédő bizottságba, ugy a kisiparosok képviselői is elintézhetik a felmerülő ügyeket. Mert végre is kikkel van az üzletlajdonosoknak összeköttetése velünk kisiparosokkal és azzal a 147 munkással kik az üzletlajdonosok által fenntartott műhelyekben dolgoznak.

Ha sem a szakegylet — sem a 147 munkás nem küld kiküldöttet, arról a kisiparosság, akik az üzletlajdonosoknak munkásai nem tehet, de nem kívánhatja senki, hogy a kisiparosság, aki leginkább van sujtva, mert — ha ő az árszabályt nem is kapja, ugy a munkásának még is kell fizetnie, ne védekezhessek. Tehát kívánjuk az árszabályvédő — bizottság fennállását, ha lehet a »tényleg dolgozó munkásokkal« egyetemben, hanem ugy a kisiparosság, (mint az üzletlajdonosok egyedüli munkásai) képviselőivel.

Zalai János.

A vasárnapi munkaszünet.

Nehéz küzdelemben került meg a vasárnapi munkaszünetet (1891. XIII. t.-cz.) kivivhatták. Az ember szervezetének pedig szüksége van szünetre, hisz akkor, midőn az egész hetet tetet őr és fárasztó munkával tölti el, akkor nem lehet többé megtagadni azt az egy napot amely arravaló, hogy kipihenvén a hat nap fáradalmait, felfrissült erővel fogjon a következő hét teendőinek ellátásához.

Még mindig akadnak azonban akik meg akarják vonni — ha csak tehetik — munkásaiktól eszt az egy szüneti napot, akik minden percet ki akarnak zsákmányolni a saját érdekükben, meggazdagodásukra. Nem vesszük az illetők figyelembe azt, hogy az ő munkásaik ép olyan emberek, mint ők, akik nem azért vannak, hogy minden erejüket mások érdekeinek szolgálatában öröklék meg, hanem arra is, hogy a maguk részére is áldozhassanak néhány órát.

Szüneteljen tehát minden téren vasárnap a munka (kivéve azon iparágakat, hol az üzem félbeszakítása lehetetlen) legyen a vasárnap a pihenés édes ünnepe.

A munkaadó — a vállalkozó rendszeren teljes nyugalomban élvezi a munkaszünet idejét, igazságtalanság tehát azt követelni, hogy a munkás a tőke javára a hetedik napon is sorvadjon.

Az üzem félbeszakításának lehetetlen volta a fogyasztó közönség igényei, a közforgalom, a hadászati és egyéb közérdek czimén folytatott vasárnapi munkálkodás ezuttal már ugy is majdnem teljesen illuzoriussá tette a vasárnapi munkaszünetről alkotott törvény rendelkezését.

Módosítás alatt van ezen törvény. Időszerű tehát ezen kérdéssel már most alaposan foglalkozni.

A munkásoknak erőlyesen tiltakozniok kell minden oly törekvés ellen, mely emberi jogot elkobozni iparkodik. Az ember lelkes lény és nem gép. Az embernek szüksége van a pihenésre, embertársaival való érintkezésre, eszmék irányítására, lelki hangulatának ébresztésére. A munkás mind ezt csak a szüneti napon élvezheti.

Ne irigyeljétek tehát a munkálkodó népen egyedüli szabadságát. Ne féljétek azon eszmekörtől, melyben a munkás ezen napon reményt önt elkeseredett lelkébe. Hagyjátok őket ezen a napon gondoskodni anyagi rabszolgaságuk megszüntetése fölött. Igazságot akarnak követelni a gazdasági élet minden vonalán; hogy a munkás is mint ember teljes nyugalommal élvezhesse a vasárnapi munkaszünet édes óráit.

Nyilatkozat.

A Szabók-szaklapja legutóbbi száma foglalkozik a Tiller ügygel, amelyben következőt írja. **Érdekes azonban a feljegyzésre, hogy Ullmann Jákó azt tanácsolta az „ő szervezete“ tagjainak, hogy nyugodt lélekkel írják alá ezen ukázt.**

Hogy miért adta ezen tanácsot, azt ő fogja tudni. Mindenekelőtt megjegyzem, hogy nekem »szervezetem« nincs, tehát a czélzás nyilvánvalóan az »Egyenruhakészítők körére« vonatkozik. Az egyenruhakészítők körében, kifejtett munkálkodásom nyitott könyv, melybe minden tisztességes ember betekinthést nyerhet. Ebből a szempontból kiindulva kijelentem a következőt.

Ha a szaklap cikkirója tisztességes emberhez méltóan írja és komolyan gondolja azt »hogy én tudom miért adtam a tanácsot« ugy én ezt köszönettel fogadom és válaszom, hogy igenis tudom. Sőt mindamellett, hogy másnak, mint a katonaszabók szervezetének józan, tisztességes és önzetlen tanácsomért felelősséggel nem tartozom, hajlandó vagyok bármely elfogulatlan faktor előtt igazolni eljárásom jóhiszeműségét és a katonaszabók szervezete szempontjából szükséges voltát.

Ha pedig a fent idézett szavak alatt »tendenciozus czélzás« avagy lappangó gyanúsítás rejlik, ugy ezt a leghatározottabban viszautasítom és mint jellemes egyenes gondolkozásu ember a nyomtatott betűkben rejő hazugságokat és azok terjesztőit megvetem.

Ullmann Jákó.

Nyilvános nyugtázás. A budapesti egyenruhakészítők körének 1904. évi november hóban a József-Főherceg szállodában tartott művészestélyen felülfizetni szivessek voltak. Férfi ruhakészítő ipartestület 10 k, Büchler és Rausnitz 5 k, Fritz József 3 k, Koleszár János 2 k, Nagy András 2 k, ifj. Rausnitz 2 k, Koros Sándor 2 k, Balga János 2 k, Mihalicsék Frigyes 2 k, Dorozsnai 2 k, Dadi István 2 k, Köbly Antal 2 k, Weisz János 2 k, 40 fill, Cál Vendel 1 k, Prováznik Rudolf 1 k, Csonka József 1 k, Kovács Ede 1 k, Taisz Dániel 1 k, Fodor Lajos 1 k, Stanits József 1 k, Frisák Antal 1 k, Radu Áron 1 k, Bugyi János 1 k, Lobkovitz 80 fill, Tóth István 60 fill, Grács István 60 fill, Kellerman Károly 60 fill, Matyalinszki János 60 fill, Gömöri András 60 fill, Bóner Ferencz 40 fill, Semnitszer 40 fill, Rigler Sándor 40 fill.

A szíves felülfizetőknek hálás köszönetét nyilvánítja

A vigalmi bizottság.

A »budapesti egyenruhakészítők köre« Sip-utca 19. sz, 1/2-em. Ugyszintén a »Szabóiparosok köre« Nagydiófa-utca 3. 1-em 1904. deczember hó 31-én szombaton este 1/29-órakor dal szavalat és táncsal egybekötött

Sylveszter estélyt

rendez, melyre ezuton is felhívjuk szaktársunk figyelmét.

Szerkesztői üzenetek.

Egy szaktársnak »Korrupció a szabómunkások szakegyletében« című cikkét nem közölhetjük. Mindamellett, hogy több szaktárs is, ugy adta elő az ügyet, mint ön megírta, mi utánjártunk, és a szakegylet egyik legilletékesebb vezető tagjávali beszélgetésünk alkalmából meggyőződöttünk, hogy önnek a tudott ügyből, **helytelen következtetéseket** vontak le. Eszerint, »beküldöttjét« nem közöljük, hanem kívánsága szerint megsemmisítettük.

K. D. Helyben. Csak nem hisz minket oly nyulszivűnek hogy a rágalmak bennünket elkedveniténének. Ullmann Bálint, Spitz — Adler velünk együtt hirdetik, hogy addig biztosan helyes uton járunk amíg azon urak bennünket rágalmaznak.

A vakond — a denevér — a bagoly a sötétséget szereti, mi pedig a villanyfényt, ez az egész.

A magyarországi szabókisiparosok figyelmébe.

KRAUS ADOLF BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 6. sz.

(Harminczad-utca sarok).

Honi és külföldi Gyapjuszövetek és Szabókellékek nagy raktárát.

Igen jutányos és szabott árak.

Dús választéku mintagyűjtemények csak szabóiparosoknak!!

ALTSTÄDTER J. L.

Hatós. eng. elhelyezési irodája
férfi és női szabások, elárásítók
és napszabók részére valamint
szabász tanítás a legujabb mód
szerint.

Budapest, Sip-utca 24., II. em. 9.

Minden vásár- és ünnepnapokon hangverseny.

Schveigstill Józsefné

a „régí sörcsizmához”

vendéglője és kerthelyisége

— BUDÁN —

II. ker., Fő-utca 74 szám.

Kitünő ételek o o o o o

o o o tisztán kezelt borok

frissen csapolt sör o o o

o o figyelmes kiszolgálás.

A tekepálya társaságok által
elfoglalható.

Minden pénteken halászlé.

Szabók találkozó helye

Fedett tekepálya.

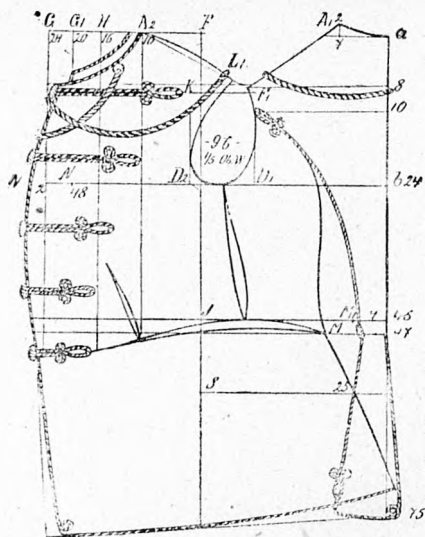
ELSŐ MAGYAR JAQUARD SZÖVŐGYÁR

Budapest,
IX., Gyep-utca 39. szám

Selyem-mellények, kabát- és
nadrágzimek legszebb kivi-
telben készítettnek.

Tulajdonos: Schwarcz Lajos

Raktár: Budapest, IV., Deák-
Ferencz-utca 15. — Brűnn,
— Jesuitengasse No. 4. —

!! A férfi és női ruhák szabászata !!

Magán tanulásra szánt magyar tankönyv-
nek ára füzve 6 kor. kötve 8 kor. A fent-
nevezett tankönyv a Nagyméltóságú m. k.
közoktatásügyi miniszter 16090 sz.
rendeletével úgy a tanonciskolák, valamin-
magántanulásra jóvá hagyatott és ajánlatott-

Tanítványaim ingyen kapják, tandíj 70 kor.
ugyanannyiba kerül a női szabászatra a tanítás.

MEHR SÁMUEL

okl. műszabász tanító.

VIII., Rökk Szilárd-u. 14. szám.

BARBER FRIGYES

BEL ÉS KÜLFÖLDI

BÉLÉSÁRUK ÉS

SZABÓKELLÉKEK

GYÁRI RAKTÁRA

BUDAPEST,

V. KERÜLET, DEÁK-TÉR 6. SZÁM.

Tisztelt üzletfeleinkkel

hogy

bélés és

szabókellékek

áru üzletünket

Deák-tér 3. sz.

alá helyeztük át.

tisztelettel

BARBER FRIGYES

VÁGÓ B.

FÉNYKÉPÉSZETI- ÉS FESTÉSZETI
MŰTERME

BUDAPEST, VII., Csömöri-ut 24. és
Murányi-utca 8. I. em.

Felvételek reggeli 8 órától este 8-ig.

Képek árai:

Visit . . .	3 drb 3 K, 6 drb 5 K, 12 drb 9 K Utánrend. -.80 K
Kis Makart 3	5, 6, 9, 12, 16, .. 1.20 ..
Cabinet . . .	3, 7, 6, 12, 12, 20, .. 1.60 ..
Nagy Makart 3	10, 6, 16, 12, 28, .. 2. ..
Boudoir . . .	3, 14, 6, 22, 40, 40, .. 3. ..

Ráczfürdő

tulajdonos:
Dr. Heinrich

uri- és női gőzfürdők

Egész nap nyitva.

„ANGLO-NYOMDA”
BUDAPEST,
VIII., BAROSS-UTCA 47.

ELVÁLLAL MINDEN KŐ- ÉS
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.